

KAKTUSI IN DRUGE SOČNICE

Ljubljana 9. 03. 84

Številka

3

Leto

13.

OBVESTILA DRUŠTVA

Sestanek društva bo v petek, 9. marca 1984 ob 17.00 uri; sestanek upravnega odbora bo ob 16.30 uri.

Dnevni red:

- 1) Izleti
- 2) Predavanja (različni avtorji)
- 3) Diapositivi (tov. Zgornc)
- 4) Razno.

SESTANKI DRUŠTVA:

Gradbena tehniška šola, Ljubljana
Kardeljeva ploščad 2 (učilnica št.
13 - podprtličje)

SPOROČILO O IZLETU !

Kljub prizadevanju še do danes nismo dobili uradnega povabila firme iz Antibesa, ki je pogoj za nadaljnje urejanje formalnosti glede depozita. (Na odgovor čakamo že več tednov!) V primeru ugodne rešitve, bomo interesente obvestili po pošti!

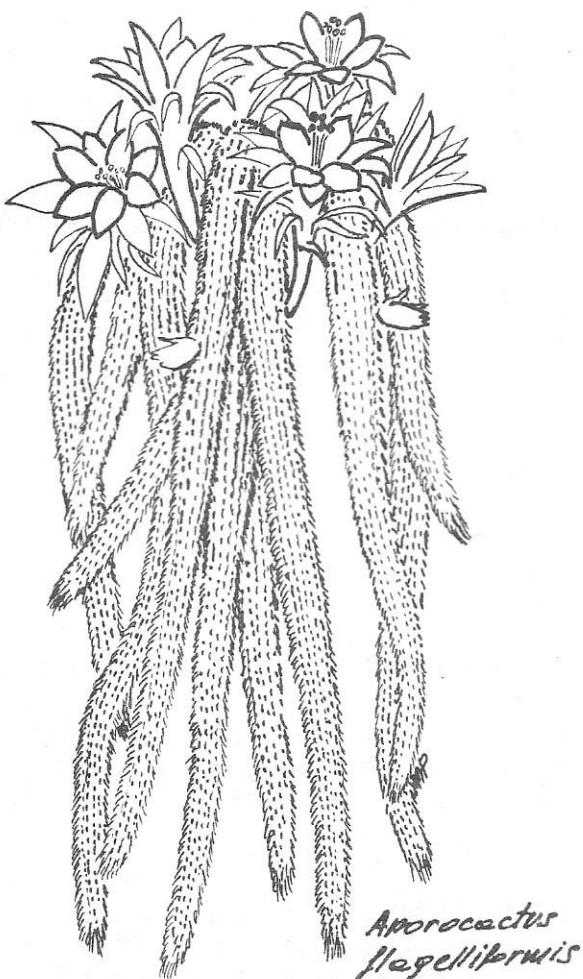
D P K S

Dopisi:

Naslov na ovitku biltena!

Naslovna stran:

Foto: Peter Jerin
Risbe: Marija Prelec
Tipka: Jožica Pogačnik

AKTUSI V MARCU

Letos, ko se je zima malo "potegnila" v pomlad, so tudi kaktusi podaljšali zimski počitek. Hiter prehod iz hladnega v toplo obdobje pa je še posebno nevaren. Dokler ne kažejo kaktusi vidnih znakov rasti, jih praktično ne zalivajmo, le rosimo. Rosimo s toplo vodo in to v dopoldanskem času, da se do večera rastline posušijo.

V obmorskih predelih Slovenije, Istri in Dalmaciji začnejo kaktusi rasti že konec februarja, zato potrebujejo tudi zalivanje. Tudi v višinskih in prisojnih delih Slovenije, ko ni megle in zato več sonca, se kaktusi preje prebudijo. V teh predelih pa je nevarnost nočne ohladitve, zato je ogrevanje preko noči zelo pomembno.

Nekateri kaktusi že nastavljajo popke. Te moramo več zalivati in celo gnojiti. Vse take kaktuse je najbolje posebej ogrevati.

Za setev je sedaj že p rimereno, posebno za tiste, ki imajo možnost ogrevanja. Setev kaktusov sem opisal že v lanski mayski številki biltena.

Peter Jerin

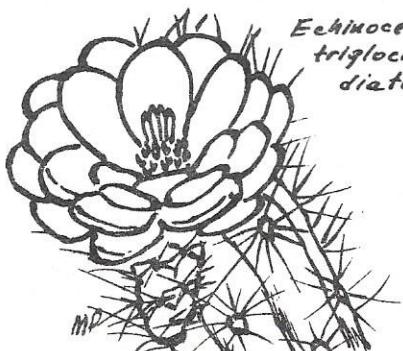
NAŠ BIL TEN

Naše glasilo izhaja že trinajsto leto in se je sčasoma razvilo v nepogrešljiv informator in priročnik za vsakega člana in ljubitelja kaktusov. Le dva ali trije takšni bilteni na svetu izhajajo vsak mesec, tako kot naš (le julija in avgusta ne).

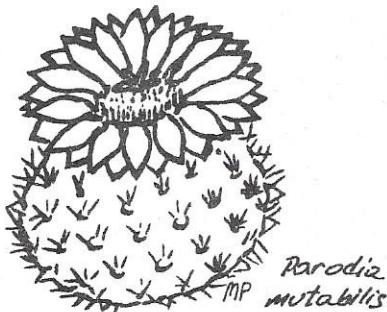
Glasilo je plod neplačanega dela peščice entuziastov, ki žrtvujejo zanj svoj prosti čas in znanje. Le tako je mogoče, da izhaja bilten vsak mesec kljub zelo nizki članarini. Trudimo se, da bi kvaliteta in obseg doseгла višji nivo, kar bi ob pomoci vseh članov lažje dosegli.

V zadnji številki biltena je nastala tudi napaka pri imenu *Notocactus Vencluanus* in ne *Venclutanus*, kot je bilo pomotoma objavljeno. Prosimo, če napako sami popravite v naslovu članka v prejšnji številki.

D P K S

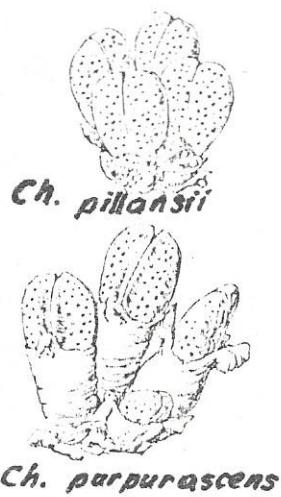
*Echinocactus
triglochidiatus*

*Parodia
mutabilis*

CHEIRIDOPSIS /AIZOACEAE/

Cheiridopsis spada med brezstebelne mezembrianteme (cheir = roka, opsis = izgled). Rod obsega okoli 90 vrst.

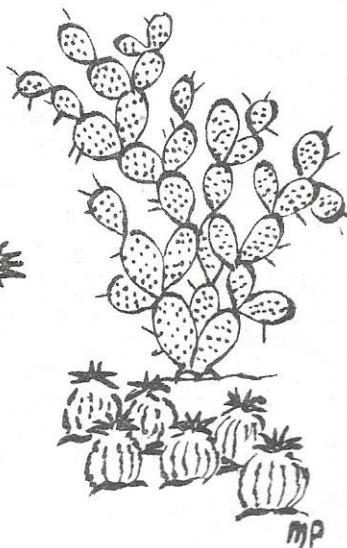
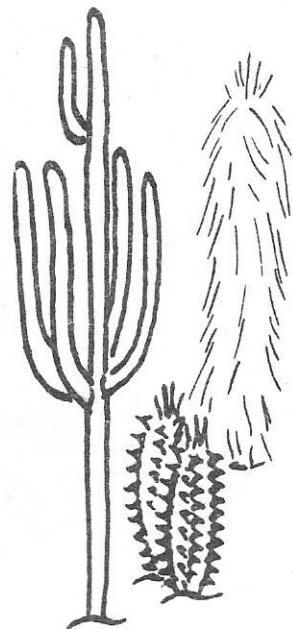
Ch. purpurascens

Rastlina se razrašča pri tleh. Vsak poganjek ima 1 - 3 pare listov, ki so zelene, do rjav-kaste barve. Nekatere vrste imajo temnejše pike. Oblika listov je pri tleh triogljata, pri vrhu se zoži in splošči. Na mladem poganjku sta lista sprva sprijeta, pozneje pa se razpoka med njima poveča in dobimo nov par listov. Listi so dolgi od 3 - 7 cm. Cvet, ki požene iz razpoke, je na daljšem peclju. Je premera do 7 cm. Cvetovi so različni od rdečih, rožnatih, preko rumenih do belih odtenkov.

Cheiridopsis raste od marca do julija. V tem času malo zalivamo. Cveti poleti. Okolje mora biti sončno, v rastlinjaku ali za steklom. Jese ni in pozimi rastlina počiva in mora biti popolnoma suha pri temperaturi 10 - 15 °C. Zemlja je enaka kot pri ostalih mezembriantemah. Posamezne lončke pogreznemov pesek.

Razmnožujemo jih s semenom. Z malo sreče se odtrgani poganjki lahko tudi ukoreninijo. Vendar zelo veliko potaknjencev propade ali zgnije. Če že potiskamo, delamo to pri temperaturi nad 25 °C v suh pesek.

F.P.

KO ŠE NI BILO KRTAČ ZA LASE

KAKO BO CVETEL VAŠ KAKTUS - III. del

Modra, vijolična in škrlatna barva

1. cyaneus - prusko modra
2. indigoticus - temno modra (kavbojke)
3. caeruleus - modra
4. azureus - nebesno modra ✓
5. caesius - modra s sivo
6. violaceus - modra z rdečo, vijolična ✓
7. lilacinus - vijolična z belo
8. purpeneus - škrlatna (tudi purpureus) ✓

Rdeča barva

1. kermesinus, puniceus - karmin rdeča (temna)
2. ruber, erythro - rdeča
3. roseus, rhodo - svetlo rdeča
4. carneus, incarnatus - mesno rdeča
5. sanguineus - rdeča z rijavo črnim (kri iz ven)
6. phoeniceus, puniceus - živo rdeča, temna
7. coccineus - karmin rdeča z rumeno
8. flammeus, igneus - živo škrlatna, ognjena
9. rutilans - rdečkasta metalna
10. cinnabarinus - škrlatna z oranžno (cinober)
11. miniatus, vermiculatus - škrlatna z rumeno
12. lateritus - škrlatna z rumeno in zeleno
13. rubiginosus, haematinicus - slaba rdeča z rijavo
14. xerampelinus - isto, vendar bolj rijava
15. cupresus - bakreno rdeča
16. githagineus - rdeča z zeleno

Razporeditev barv

1. variegatus - razporeditev barve brez vzorcev
2. maculatus - madeži barve
3. guttatus - manjši madeži barve
4. punctatus - barva v pikah
5. nebulosus - prekrivajoča barva
6. marmoratus - zaporedni, neurejeni trakovi barv
7. tesselatus - zaporedni, urejeni trakovi barv
8. limbatus - barva, obkrožena z drugo barvo
9. marginatus - barva samo na robovih
10. discoidalis - barvna točka v centru druge barve

11. fasciatus - trak prečka drugo barvo
12. vitatus - črte prečkajo drugo barvo
13. pictus - neenakomerna intenzivnost barve
14. zonatus - barva razporejena v področjih

Upam, da morebitne napake ne bodo vpliuvale na razumljivost.

Jure Slatner

DOČAKALI SMO POMLAD

Ko gre zima h kraju, zajame naravo nemir pričakanja novega življenja. Tudi človeka, če mu ni zapletena civilizacija tako zakrila oči in duha, da ne občuti več dogajanj v naravi. Če pa ta vez še ni pretrgana, nas prevzame neko hrepenenje in se nam zahoce spet cvrčanja ptičev in žužnjanja čebelic sredi cvetja in sonca.

Nekega dne po travnikih zacingljajo zvončki, z juga priletijo škorci - in pomlad je tu. Tudi rastline, ki so pretokle zimo za okenskimi stekli, se prebujajo. Vso zimo sem zlasti kakteje s skrbjo opazovala, če bodo srečno preživele zimske dni. Obstale so in zdaj

komaj čakam, da bodo spet rastle, cvetele in me razveseljevale s svojimi oblikami in barvami. No, nekatere so popke že pognale, Bile so na mrzlem, suhe in ob skromni svetlobi kratkih zimskih dni. Taboriščno življenje, bi rekli po človeško. Toda rastlinski svet nas vedno znova preseneča. V razmerah, ki se zde na meji življenja, ob pomanjkanju svetlobe, topote, vode in hrane so zasnovale največ, kar znajo, bodoče cvetove in plodove.

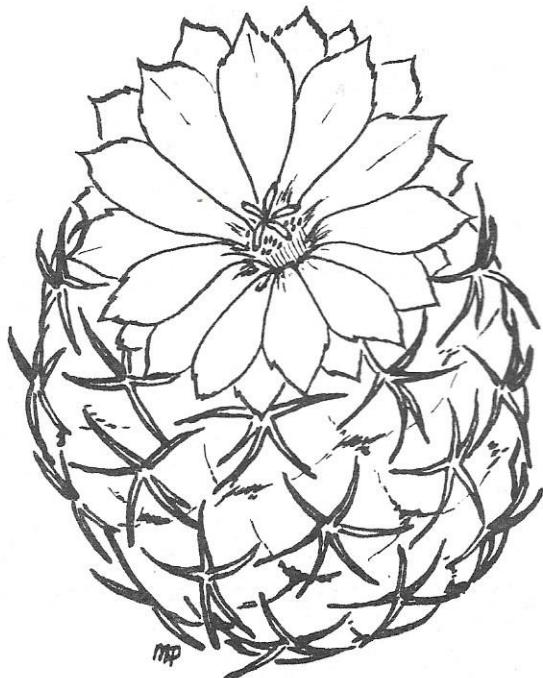
Mogli bi si ogledati v tem zrcalu tudi mi ljudje! Veliike stvaritve imajo neznatne in skrite začetke. Rojevajo se v stiskah in težkih časih prej kot sredi izobilja. Le poguma je treba in prepričanja, da nazadnje vendarle pride spet pomlad.

Seveda nas čaka potem še dosti dela. Treba je prhati, zalivati, gnojiti, odganjati škodljivce, sončiti, pa presajati, sejati, senčiti, razkuževati, vse z znanjem in pravo mero - kar zavihajmo si rokave! Pomlad je tukaj, kakteje nas pričakujejo. Če se niso grele pozimi kot mačka na zapečku, če so imele potrebne "slabe" razmere, nas bodo ob svojem času prav gotovo razveselile s cvetjem.

Zdaj so tisti lepi trenutku leta, ko je vse pred nami: pomlad, poletje, jesen! Napotimo se v ta prijetni čas skupaj z našimi kaktejami. Prisluhnimo jim dobro, vse leto skrbimo zanje, da bodo krepke in zdrave dočakale naslednjo zimo, da bodo imele iz česa snovati svoje prelepo cvetje tudi v naslednji pomladi.

Marija Prelec

CORIPHANTHA ELEPHANTIDES Lemaire

Ta-le najlepša predstavnica svojega rodu je bila vedno dobrodošla v vsaki zbirki že zaradi same oblike telesa, posebno pa zaradi svojih cvetov, s kakršnimi se lahko pomaša le redko katera druga vrsta ali rod. Znano je že dolgo časa, Lemaire jo je opisal leta 1838 kot Mamilarijo elephantides, ali jo je pozneje prestavil v rod korifant.

Njeno telo se razvije v obliko široke krogle, ki v starosti doseže do 20 cm v premeru. Bradavice ima zelo velike in tope, ki so posebno v zoni blizu temena obdane z gosto volno iz aksil. Na vrhu bradavic sedijo do 2 cm dolge bodice, ki so žarkasto zaupognjene na vse strani, lahko bi jim rekli, da so obrobne, ker srednja ni razvita v pravem pomenu besede. Takšne bodice, kot jih ima, so pripomogle k njenemu imenu, ker z malo fantazije jih lahko primerjamo z slonovimi okli.

Vsako poletje nas vedno znova očara s svojimi izredno velikimi rožnatimi cvetovi s temno rdečim grlom, kateri popolnoma razprtvi dosežejo tudi do 10 cm v premeru.

V gojitvi je, kot večina ostalih vrst tega rodu, zelo skromna. Poletje naj prebije na polnem soncu, vsajena v zelo propustno zemljo in ta najbo vedno enakomerno vlažna. Prezimimo jo v hladnem prostoru brez zalivanja.

Josip Kunej

PHYLLOCACTUS - EPIPHYLLUM (listnati kaktus)

Domovina mu je Mehika in Srednja Amerika. Lepota je v cvetju, ki je zelo veliko in rdeče, rumeno ali bele barve.

Ko rastlina požene popke, jo obilno zalivajmo s postano vodo ali še bolje s svežo dežvnico z dodatkom mineralnega gnojila. Sedaj jo ne smemo premikati, da ne odvrže popkov.

Ko odcveti, mora počivati kakšen mesec, zato ga manj zalivamo in ne gnojimo.

Do jeseni bo bujno rasel in odganjal nova stebla oziroma liste, ato le v primeru, da smo ga preje presadili v bogato in delno peščeno zemljo. Tako presajenega lahko postavimo direktno na vrt v polsenčen a svetel prostor.

Epiphyllum

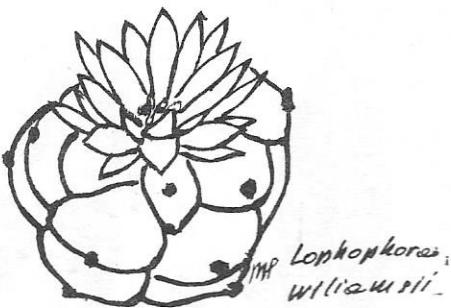
Razmnožujemo ga s porezanimi listi, ki jih preje dobro osušimo (2 tedna) in položimo na peščeno zemljo, da se ukoreninijo.

Prezimujemo ga v svetlem prostoru pri temperaturi okoli 10 °C. Zalivamo ga zelo malo.

Moj filokaktus cveti tudi po dvakrat na leto (spomladji in poleti).

Nada Canjuga
Varaždin

IZŠLA JE KNJIGA: GOJENJE KAKTUSOV (Nolit)

Založba Nolit je izdala knjigo o kaktusih, ki je prevod iz češčine, izšla pa je v srbohrvatskem jeziku za ceno 1.100.- dinarjev. Dobi se v večini knjigarn, na sestanek v marcu pa bo prinesel nekaj komadov te knjige tov. Zgonc. Kdor se bo odločil, jo bo lahko kupil kar na sestanku.

Knjiga se precej razlikuje od podobnih knjig. Ne opisuje posameznih vrst, ampak govorji več o domovini posameznih kaktej, zelo dobro opisuje cepljenje kaktej, omenja celo tkivno kulturo, kar je novost, zelo natančno opisuje setev kaktej v "inkubatorju" in ga tudi zagovarja. O vsebini knjige lahko rečemo, da je zelo dobra.

Knjiga omenja oziroma priporoča tudi nekatere sporne zahteve, kot na primer: gnojenje sejancev v prvi fazi rasti, premočna umetna osvetlitev, enostransko gleda na rosenje kaktusov itd. V teh zadnjih zadevah se z avtorjem knjige ne moremo strinjati. Kljub temu pa knjigo toplo priporočamo, saj je na našem tržiču take literature premalo.

D P K S

